

DTP ve sağıın imkânsızlığı

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

DTP'de meydana gelen son olaylar Türkiye siyasetinde merkez sağıın konumunu işaret eden önemli gelişmelerdendir. Bu oluşumlar münferiten değil, örneğin DYP'deki gelişmelerle birlikte ele alınmalıdır ve '28 Şubat süreci' kavramı içinde değerlendirilmelidir. Tütünün odak noktası ise Türkiye'de, merkez siyasetinin hâlâ gerçek, liberal bir 'sağ' anlayışla örtüşmemiş olmasıdır.

DTP, siyasal sahneye DP-AP ve 1993'e kadarki DYP hattının bir uzantısı olarak çıkmıştır. Daha doğrusu, bizzat bir 'Demirel hareketi' olarak belirlemiştir. Daha o tarihlerde bu köşede yazılan yazılarda DTP'nin herhangi bir şansının bulunmadığı açıkça vurgulanmıştır. Çünkü, DTP bir siyasal ideolojiye, onunla örtüşmüş bir kitleye dayanmamış, doğrudan bir kişi hareketi olarak biçimlenmiştir. Şimdi yeniden canlandırılmak istenmesi girişimin beyhudeliğini ve gelinen noktanın imkânsızlığını dışa vurmaktadır. Çare ise gene bir şahısta aranmış fakat o

da sonuçlandırılmamıştır.

Bu oluşum aslında Türkiye sağıının imkânsızlığıdır. Çünkü, bu kanat, açılımlarını devlete dönük siyasal tavrından kalkarak gerçekleştirmemiştir. 1950'lerdeki oluşum bile son kertede siyasal elitler arasındaki çatışmanın bir uzantısı olarak belirlemiştir. Onu aşacak bir model geliştirmedeği gibi 'demokrasi' ve siyaset konusunda izlediği popülist çizgiyle sistemin büsbütün kendi üstüne kapanmasına da yol açmıştır. Demokrasi basit bir seçim ve çoğunluk anlayışına indirgenmiş, siyaset, orada yoğunlaşmış rantları dağıtmak için devleti ele geçirme olarak anlaşılmıştır. Daha da kötüsü Türkiye sağıının gelenekçi-tutucu eğilimleri kendi dışındaki hareketlerin daha ileriye gitmesini önleyecek bir katılıkta sürmüştür. Ayrıca izlenen 'büyümeçi' iktisadi siyasetler devletin merkezi gücünü daha da artırmıştır.

Bütün bu modele dönük bir eleştirel kıpırtı ancak kendi iç yanlışları ile malul radikal sağdan gelmiştir. Ne var ki, yeterince biçimlendirilmemiş ve özümsememiş çıkışlar bir kez daha devlete çarpmış ve 28 Şubat denilen süreç başlamıştır. O noktada, Ecevit'in şimdi söylediği doğrudur. Süreç, sonucuna

ulaşmıştır; o anlamda da tamamlanmıştır. Tüm partiler 28 Şubat'ın iddiaları ve biçimlendirmek istediği yönde hareket etmektedir. Bir parlamentoda dördüncü parti, ötekilerin çaresizlik desteğini alarak azınlık iktidarı oluşturabilmektedir. Böylece, parlamento-devlet ittifakı sağlanmaktadır. O arada, DYP, bir merkez partisi olarak kısa bir süre izlediği çizgiyi terk etmiş, gelenekçi-tutucu hattı, RP-FP kanadının tabanını yanına alarak bir kez daha güçlendirmeye girişmiştir. Bunda da şaşılacak bir şey olmamak gerekir. Çünkü, çok uzun yıllar boyunca AP çizgisi aynı tabanın tek temsilcisi olarak etkinliğini sürdürmüştür.

Bütün bunlardan sonra söylenmesi gereken şudur: Türkiye siyaseti henüz modernleşme sürecini tamamlayamamıştır. Bu nedenle de Şerif Mardin'in 'normatif çatışma' dediği noktada bulunmaktadır. Yani, kendi içinde yenilenmeyi değil, modernleşme görüntüsü altında daha önceki dönemlerden tevarüs ettiği anlayışı sürdürmektedir. Onu aşmanın tek yolu olan ideolojik-liberal bir yönelimi ise bugünkü kadroların üretmesi olanaksızdır. DTP bu hazin gerçeği mühürleyen son ve şahane bir örnektir.